

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

Декември 2017

NOVA
ALPHA
INDEX

 ALPHA[®]
RESEARCH

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч, съвместно с Нова ТВ
Период на провеждане	07 – 15 декември 2017г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1017 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана двустепенна извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

NOVA
ALPHA
INDEX

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

Регулярното тримесечно национално представително проучване на агенция Алфа Рисърч и Нова телевизия очертава следните по-важни тенденции в обществения живот и равносметката на българите за отминаващата 2017г.:

- Десет години след присъединяването на България към ЕС и почти пет години след започналото възстановяване на европейските страни от икономическата и финансова криза, българите посрещат новата 2018 със своеобразен исторически рекорд по оптимизъм. 55% очакват по-добра година, срещу едва 9% по-лоша. Подобна е била ситуацията единствено през 1998, една година след Виденовата зима, но тогава, след кризата от 96-та, и страховете са били двойно повече.
- За първи път от 1998г. се наблюдава още една рязка промяна в мнението на традиционно скептичния българин. След 20 годишно прекъсване, положителните оценки за отминаващата година започват да доминират над отрицателните. 26% са на мнение, че изтичащата година е била по-добра, 17% -по-лоша, 57% - същата. Макар на пръв поглед това обръщане да изглежда „малко“, трябва да припомним, че през почти целия този период негативните оценки са били от два до пет пъти повече от позитивните.
- В основата на оптимизма безспорно стои икономическото оживление, спадът на безработицата и създаването на добре платени работни места, изискващи високообразована и квалифицирана работна сила. Показателно е, че 41% от висшистите оценяват отминаващата година като по-добра, срещу едва 12% - по-лоша. Единствената група, в която песимизмът доминира (13%:23%), са хората с основно образование, с ниска, или без квалификация. Което ясно показва увеличаващата се роля на адекватното образование и приноса на технологичните инвестиции за индивидуалния просперитет и общия икономически ръст.
- Същевременно, успоредно с повишаването на личното материално и финансово състояние, и особено, със създаването на „анклави“ като София, Пловдив, Варна, Бургас, където са концентрирани значителен брой високоплатени специалисти, започва да се променя структурата на очакванията и изискванията към местното и централно управление. Ако средно за страната, 55% от хората твърдят, че се нуждаят от по-високи доходи, 29% -от по-добра среда за живот в тяхното населено място и 12% - от по-добри закони и управление, то в столицата и големите градове делът на хората, настояващи за по-високи доходи (41%), е на практика изравнен, с тези, настояващи за по-качествена среда (39%).

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

- Може да се прогнозира, че ако плавният ръст на доходите и концентрацията на високотехнологичните производства в няколко региона продължи и през следващата година, все по-осезателно и в по-широк мащаб ще започнат да се променят очакванията и изискванията към управляващите. На първо място ще расте вниманието и натискът за по-добра среда на живот и публични услуги в големите градове, а оттам фокусът ще се премества и към качеството на самото управление.
- Последните години, успоредно с демографските и технологични промени започна да се променя и структурата на времето на българина. За работещите, най-голям дял продължава да заема трудовата дейност (основна и допълнителна). Средният брой работни часове остава обаче под 8 (7ч. 50 мин.), което е показателно за относително високият дял заети, които работят на намалено, съкратено или непълно работно време. Всеки десети се труди срещу заплащане над 8 часа дневно. С три часа средно дневно, отделяни за гледане на телевизия, българинът остава сред най-активните зрители на континента. Нараства обаче и времето прекарвано в интернет. 63% от пълнолетните българи са в мрежата и прекарват там средно по 2ч. 40 минути - време, което отстъпва съвсем малко на телевизионното, а сред хората до 50 години съотношението се обръща. Разговорите чрез социалните мрежи, заради удобството или принудата (поради миграцията на помладото поколение) са оставили далеч назад личните срещи с приятели, близки, роднини. Всеки втори българин не спортува, а онези, които го правят, отделят средно за спорт или разходки около час и половина дневно. Около 42% имат в домакинството си деца, на които отделят по около 3 часа дневно. Това определено е една от положителните тенденции в последно време, след кризисните години от началото на прехода, когато заниманието с децата беше сведено до минимум.
- По традиция за Коледните и Новогодишни празници българите предпочитат семейните и роднински събирания пред индивидуалните пътувания. Тъй като емиграцията обхваща в по-голяма степен младите поколения, повече българи се връщат в страната за празниците, отколкото пътуват навън. Всеки шести ще пътува при роднини в страната или чужбина. Всеки четвърти ще посреща гости у дома. Около 4.5% са туристическите пътувания. От тях, 3% или 160 000 пътувания - в страната и 1.4%, или около 80 000 – в чужбина.

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

- Декемврийското проучване показва, че независимо от нарасналия икономически оптимизъм, не са наблюдават почти никакви промени в доверието към институциите, политическите лидери и партии. Степента на обществена критичност към тях е все така висока. През последните три месеца тя се фокусира най-силно върху парламента в резултат от агресивното партийно противопоставяне и първи знакови оставки. По-тесните партийни симпатизанти са лоялни към своите партии и лидери, но преобладаващата част от българите остават силно дистанцирани от политическия живот и представителство.
- Президентът Р. Радев продължава да е най-одобряваната политическа фигура с 57% подкрепа, идваща от най-различни социални слоеве. Отрицателна оценка за работата му дават 13% от пълнолетните българи, предимно жители на големите градове и симпатизантите на дясно-центристки партии.
- Правителството и премиерът запазват подкрепата си от септември: 21% одобрение за дейността на кабинета срещу 31% неодобрение; 33% одобрение за Б. Борисов срещу 36% неодобрение.
- За 2017г. водещите петима политици по степен на обществено доверие са: Румен Радев (57%) , Йорданка Фандъкова (36%), Бойко Борисов (33%), Красимир Каракачанов (29.9%), Корнелия Нинова (27.8%).
- Активността на отделни министри в есенния политически сезон се отразява пряко на техния индекс на доверие (съотношението между позитивни и негативни оценки за дейността им). Като най-успешен министър отново се откроява вицепремиерът Т. Дончев (с растящ личен индекс от 16.4 на 17.8). Втората си позиция запазва министърът на отбраната Кр. Каракачанов (индекс 10.3). В резултат от повишената външно политическа активност на правителството и фокусирането на общественото внимание върху предстоящото Европредседателство, в челната тройка се завръща Л. Павлова (индекс от 10.1), а външният министър Е. Захариева бележи ръст от 4.4 пункта и заема през декември пето място по индекс на доверие. Благоприятните бюджетни финансови рамки водят до съществено подобрене и в позициите на финансовия министър Вл. Горанов.

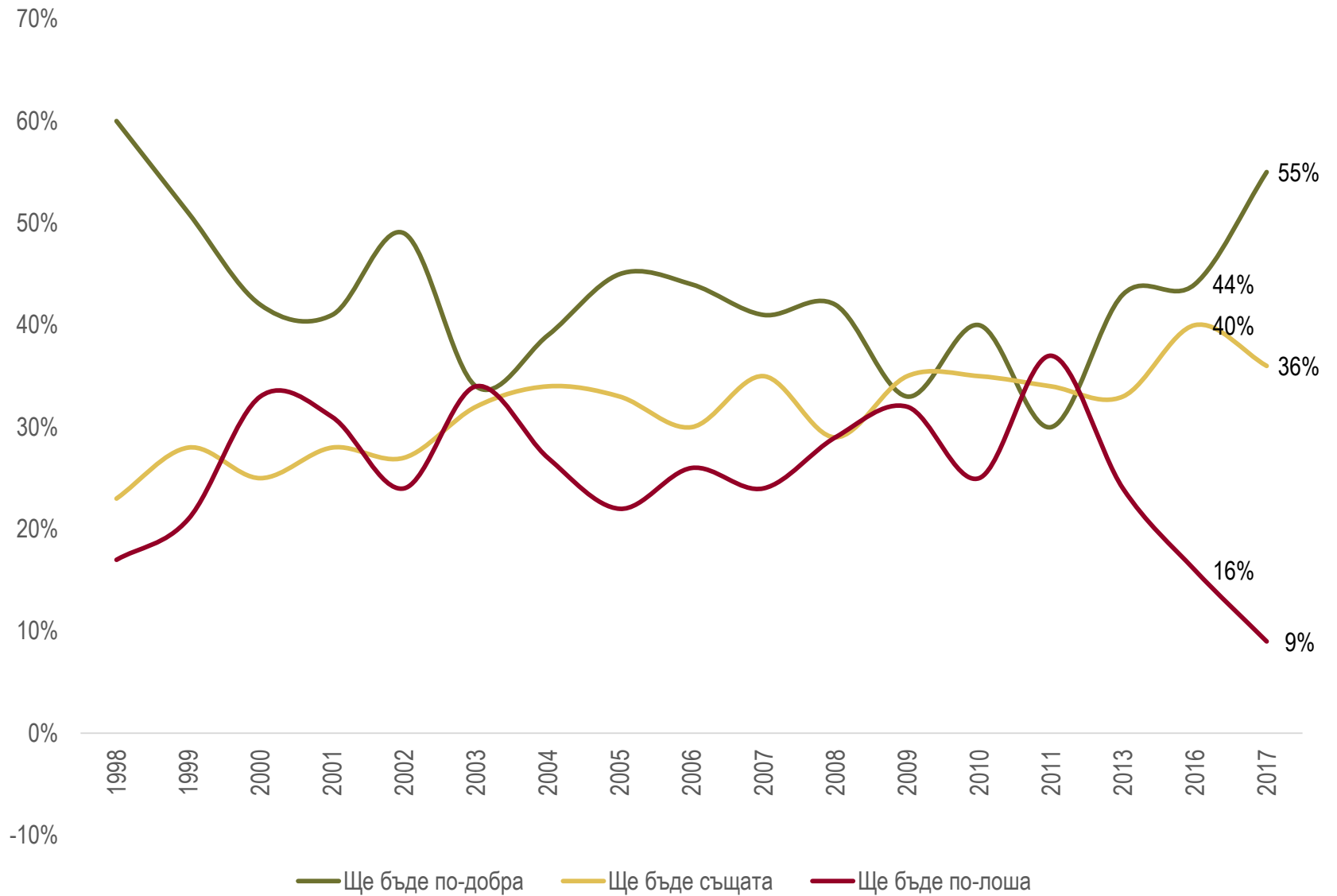
ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

- Парламентът е институцията, която събира най-силната обществената критика за последните три месеца. След известен кредит, даден на 44-то НС, одобрението за дейността му отново поема надолу - от 12% през септември до минималните 9%, а неодобрението нараства от 44% до 49%. Неудовлетвореността е насочена към всички парламентарни групи и доминира сред привържениците на всички партии, достигайки най-високи равнища сред симпатизантите на БСП и извънпарламентарната опозиция.
- Устойчиво ниско продължава да бъде доверието в правораздавателните институции. Положителните оценки за дейността на главния прокурор са 10% срещу 48% отрицателни, а за съда – 10% положителни срещу 51% отрицателни. Позитивна тенденция е налице в мнението за работата на полицията – одобрението нараства от 22% през септември до 27% през декември, срещу 30% неодобрение.
- С 25% вот, ако изборите бяха днес, ГЕРБ запазва водещи електорални позиции. Личният рейтинг на Б.Борисов се покачва с един пункт до 33%. БСП обаче успява да мобилизира привържениците си и през последните три месеца подкрепата за социалистите бележи лек ръст от 19.3% до 21.2%. След предконгресните партийни битки, К. Нинова възстановява позиции и е с най-съществен персонален ръст измежду партийните лидери: доверието към нея нараства с 3 пункта от 24.4% до 27.8%.
- Противоречивото отношение към лидерите на Обединените патриоти се отразява повече на персоналното доверие към тях, отколкото на електоралната подкрепа за коалицията. Тя остава в рамките на 5.6%. Кр. Каракачанов (29.9%) продължава да бъде вторият най-одобряван партийен лидер след Б.Борисов. В. Симеонов обаче губи 3 пункта доверие (от 13.9% на 10.3%), а В. Сидеров остава сред най-слабо одобряваните партийни лидери – 4.7%.
- ДПС запазва традиционния си дял симпатизанти от 4.7%, а М. Карадайъ – 7.9%. След съществения спад в подкрепата за Воля през есента, привържениците ѝ остават в рамките на 2.1%, а на В. Марешки – 11.8%.
- Усилията на извънпарламентарната десница за евентуално обединение и принципите, върху които ще се гради, все още не са достигнали до по-широк кръг избиратели. Така, въпреки наличието на не малък потенциал от бивши десни избиратели, нито една от партиите в този спектър не успява към момента да отбележи значителен ръст (Реформаторски блок – 2%; Да, България 1.9%; Нова република – 0.6%). Едва реалният формат на обединението между тях, ако то възникне достатъчно рано, би могъл да покаже, дали на Евроизборите през 2019г. ще успеят да разчитат на синергиен ефект.

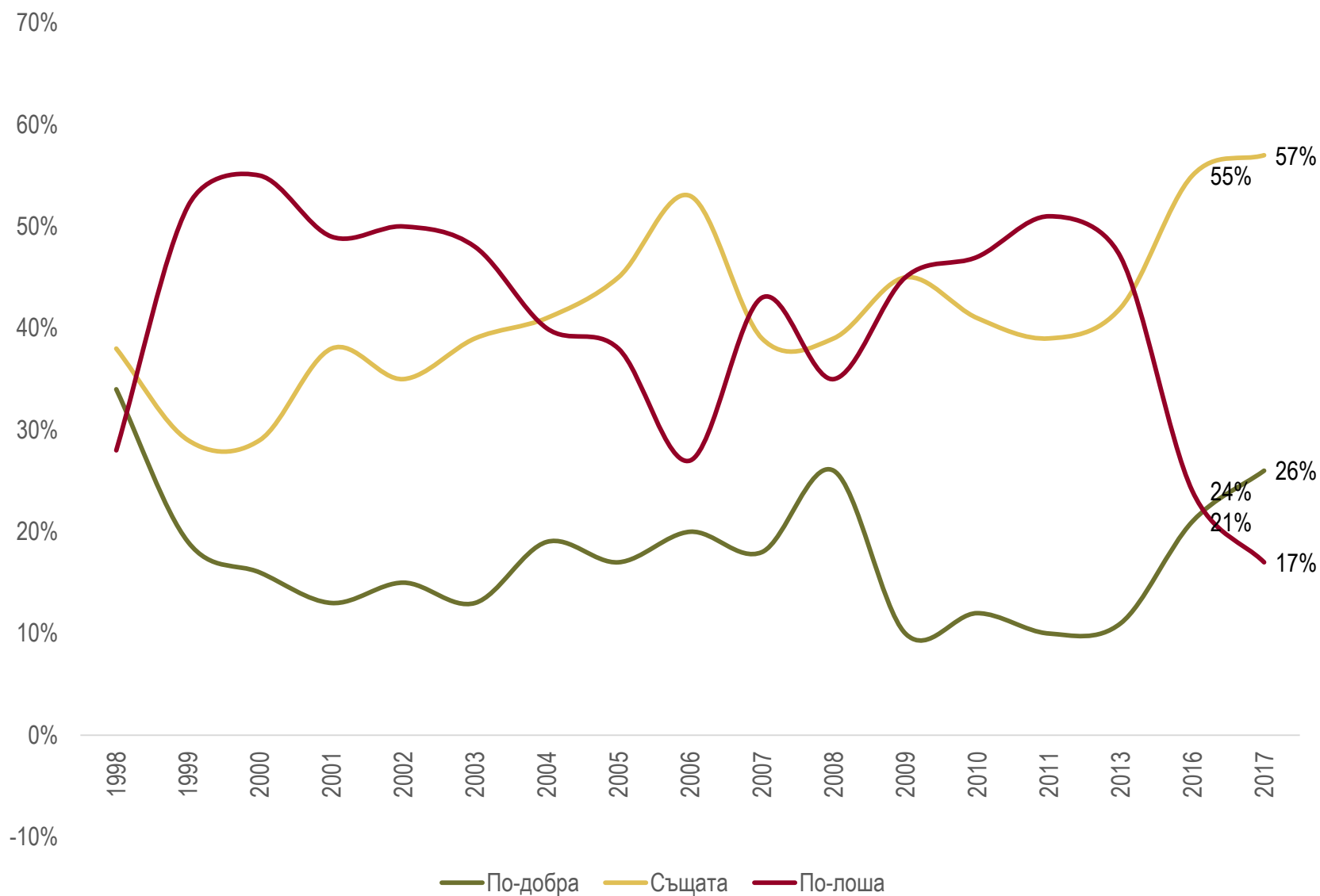

I. Оценка за 2017г. и очаквания за 2018г.

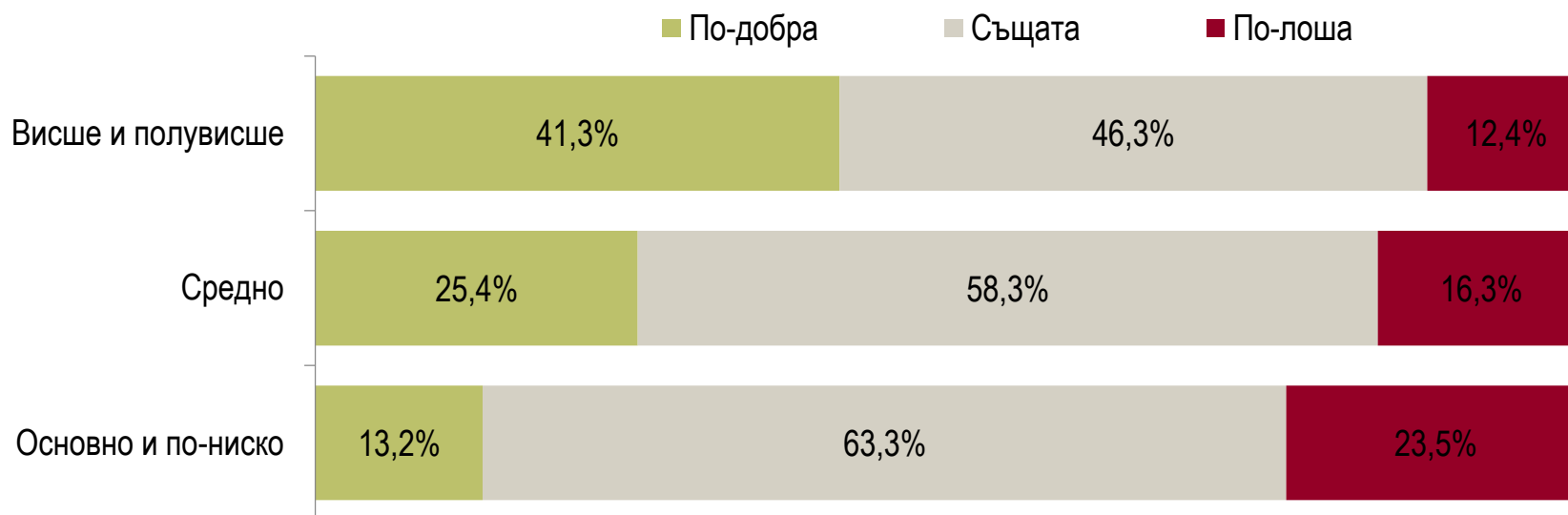
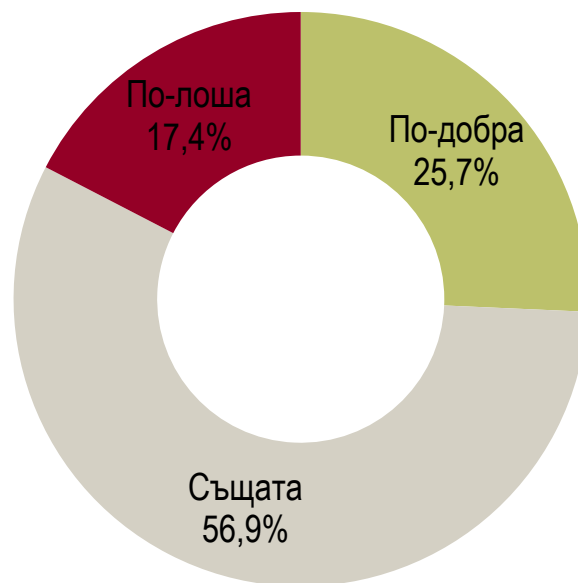
КАКВИ СА ВАШИТЕ ОЧАКВАНИЯ ЗА СЛЕДВАЩАТА ГОДИНА?

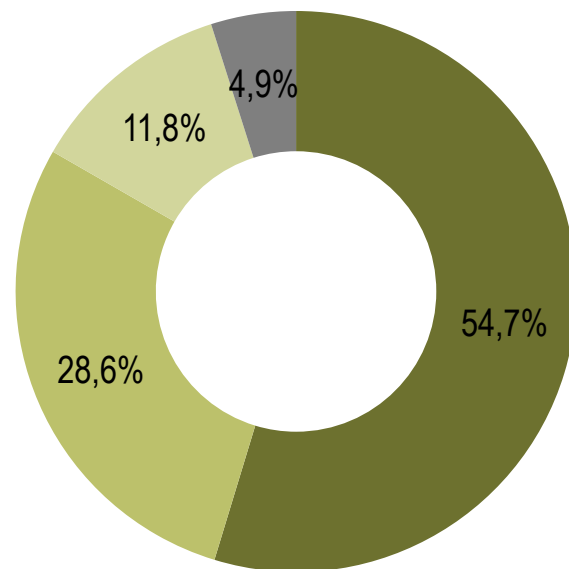
ОБИКНОВЕНО В КРАЯ НА ВСЯКА ГОДИНА ЧОВЕК ПРАВИ РАВНОСМЕТКА НА ИЗМИНАЛАТА. ВИЕ ЛИЧНО, КАК ОЦЕНЯВАТЕ ТАЗИ ГОДИНА В СРАВНЕНИЕ С ПРЕДИШНАТА?

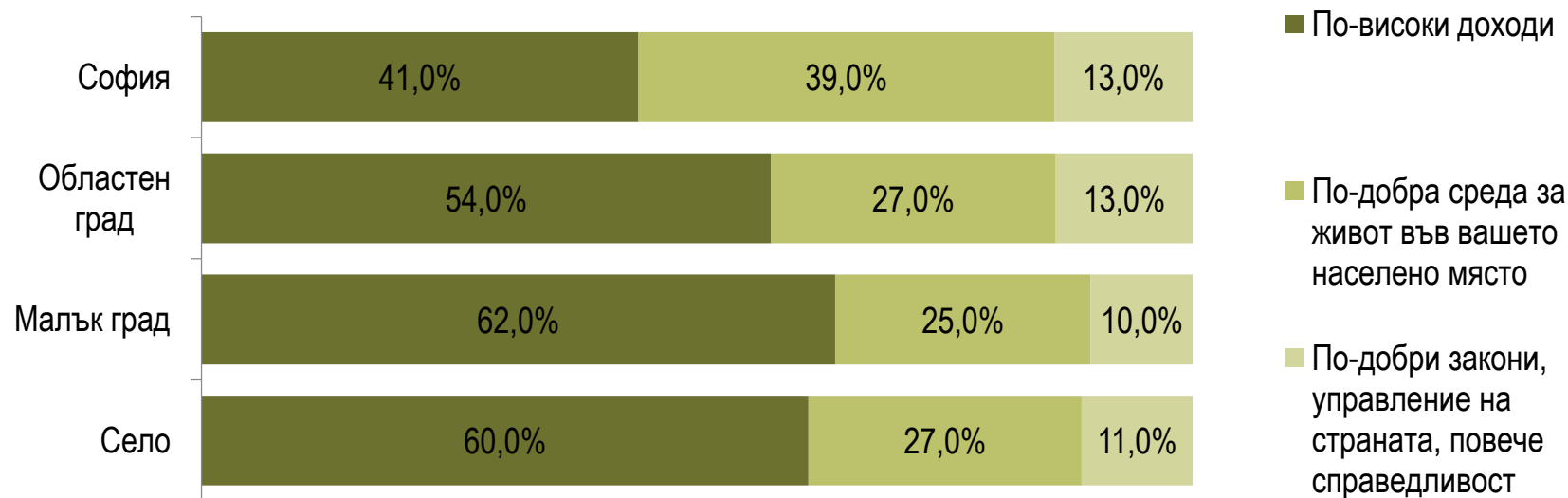
КАКВА БЕШЕ 2017 ГОДИНА В СРАВНЕНИЕ С 2016?

ОТ КАКВО ИМАТЕ НАЙ-ГОЛЯМА ПОТРЕБНОСТ В СЕГАШНИЯ ЕТАП ОТ ЖИВОТА СИ?

- По-високи доходи
- По-добра среда за живот във вашето населено място
- По-добри закони, управление на страната, повече справедливост
- Без отговор

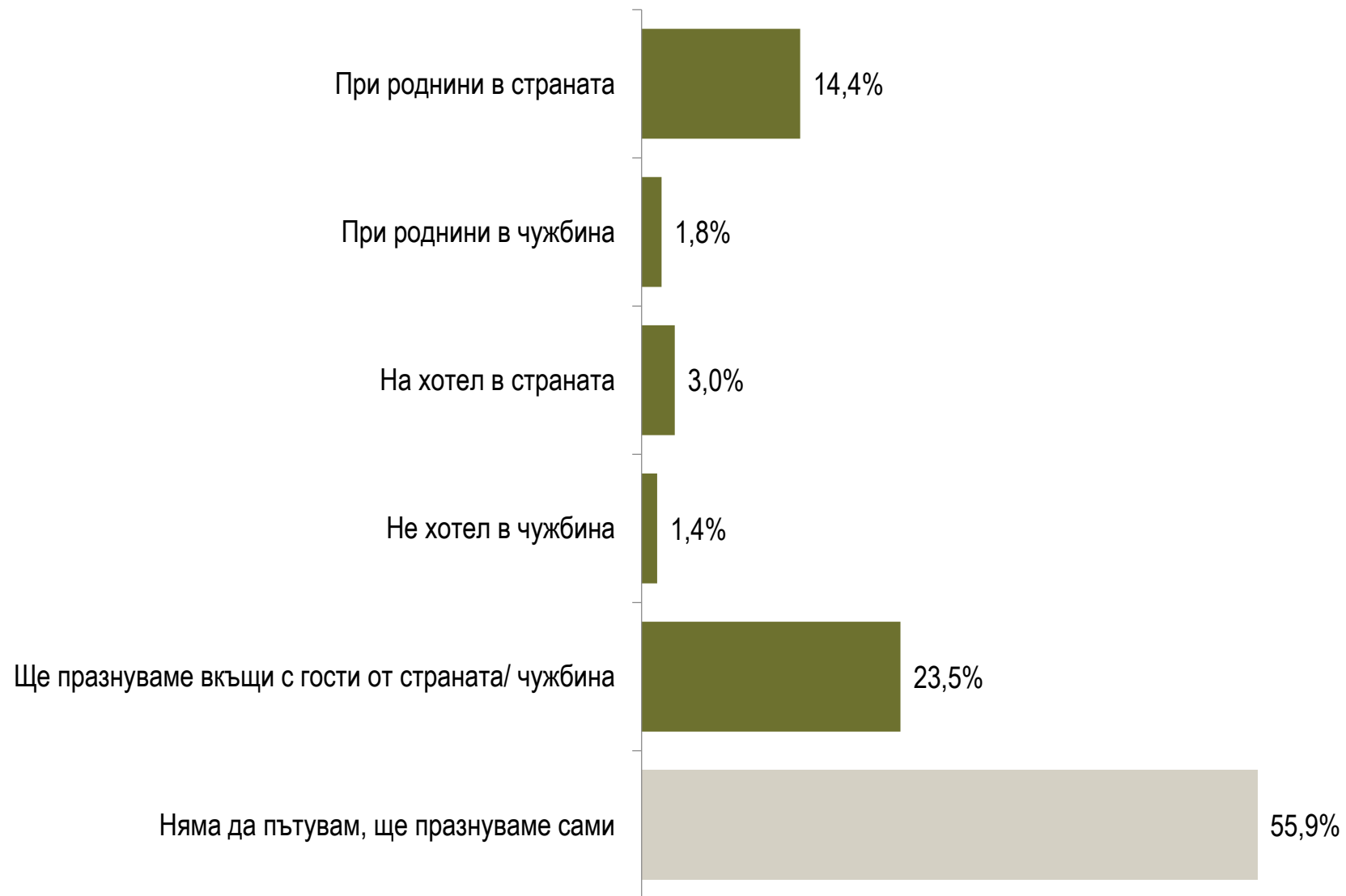

- По-високи доходи
- По-добра среда за живот във вашето населено място
- По-добри закони, управление на страната, повече справедливост
- Без отговор

ПРИБЛИЗИТЕЛНО КОЛКО ВРЕМЕ ПРЕКАРВАТЕ В:

	Среден брой часове	Обхват
 Работите на основната си и допълнителна работа	7 часа и 50 минути	59.2%
 Гледате телевизия	3 часа	98.0%
 Говорите, играете, занимавате се с децата	2 часа и 58 минути	42.1%
 Прекарвате в интернет	2 часа и 40 минути	63.3%
 Вършите домакинска работа	2 часа и 10 минути	83.5 %
 Срещате се и разговаряте с приятели, близки	1 час и 40 минути	88.7%
 Разхождате се, спортувате	1 час и 30 минути	51.2%

ВЪЗНАМЕРЯВАТЕ ЛИ ДА ПЪТУВАТЕ ПО КОЛЕДНИТЕ И НОВОГОДИШНИ ПРАЗНИЦИ?

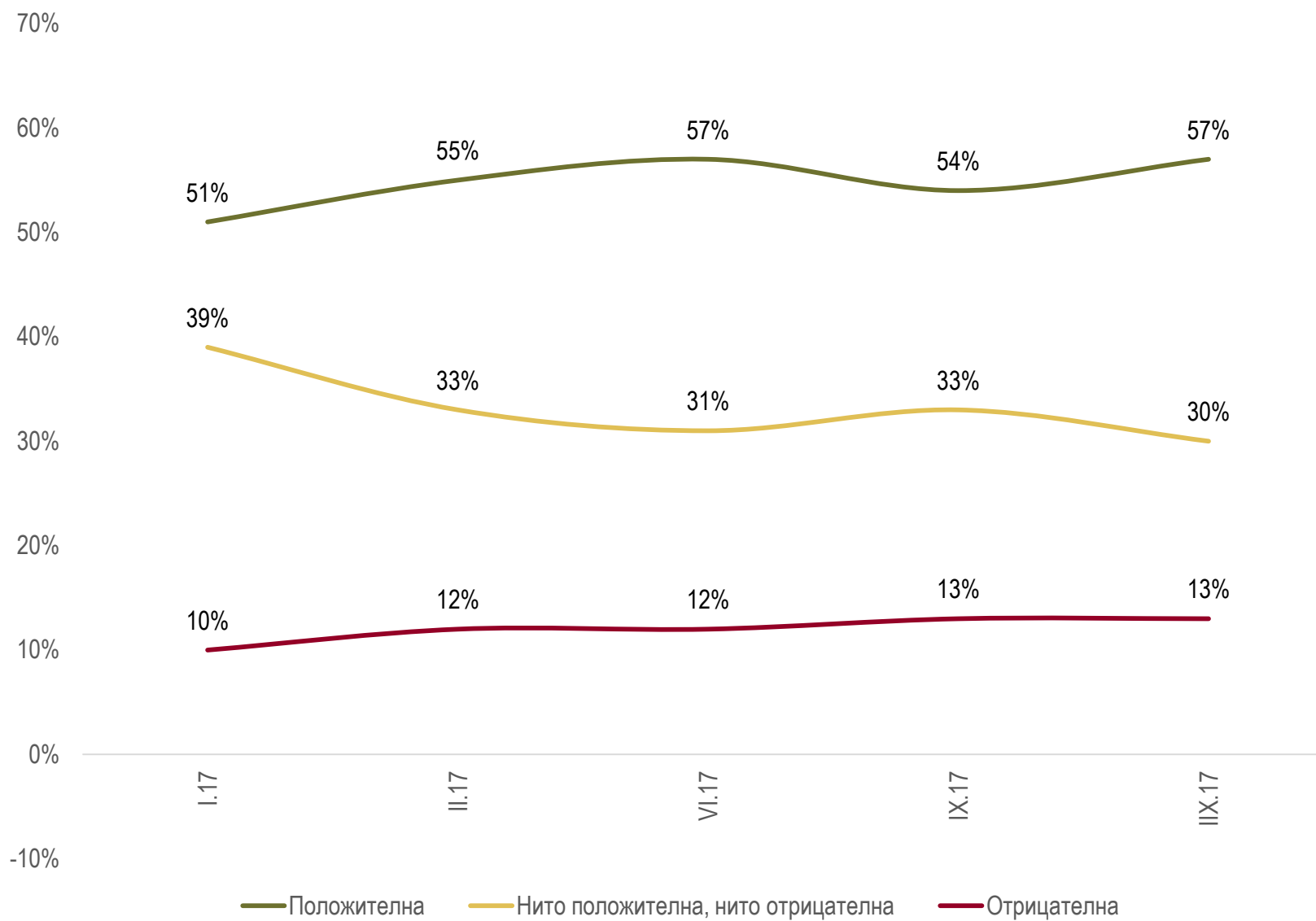
II. Доверие в институции, партии и политици

ТОП 5 ПОЛИТИЦИ ПО ДОВЕРИЕ

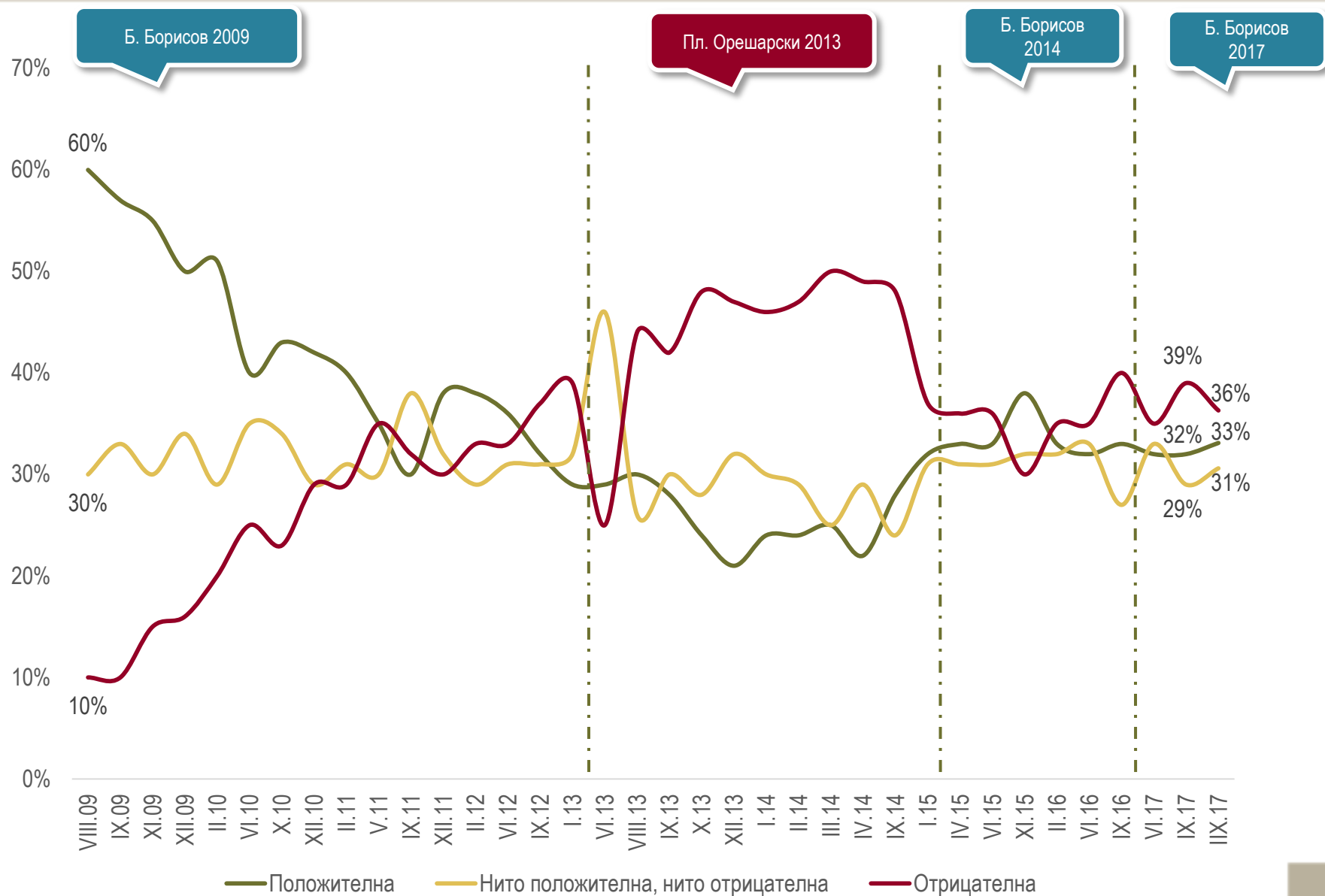
ДЕКЕМВРИ 2017

Румен Радев	57.0%
Йорданка Фандъкова	36.0%
Бойко Борисов	33.1%
Красимир Каракачанов	29.9%
Корнелия Нинова	27.8%

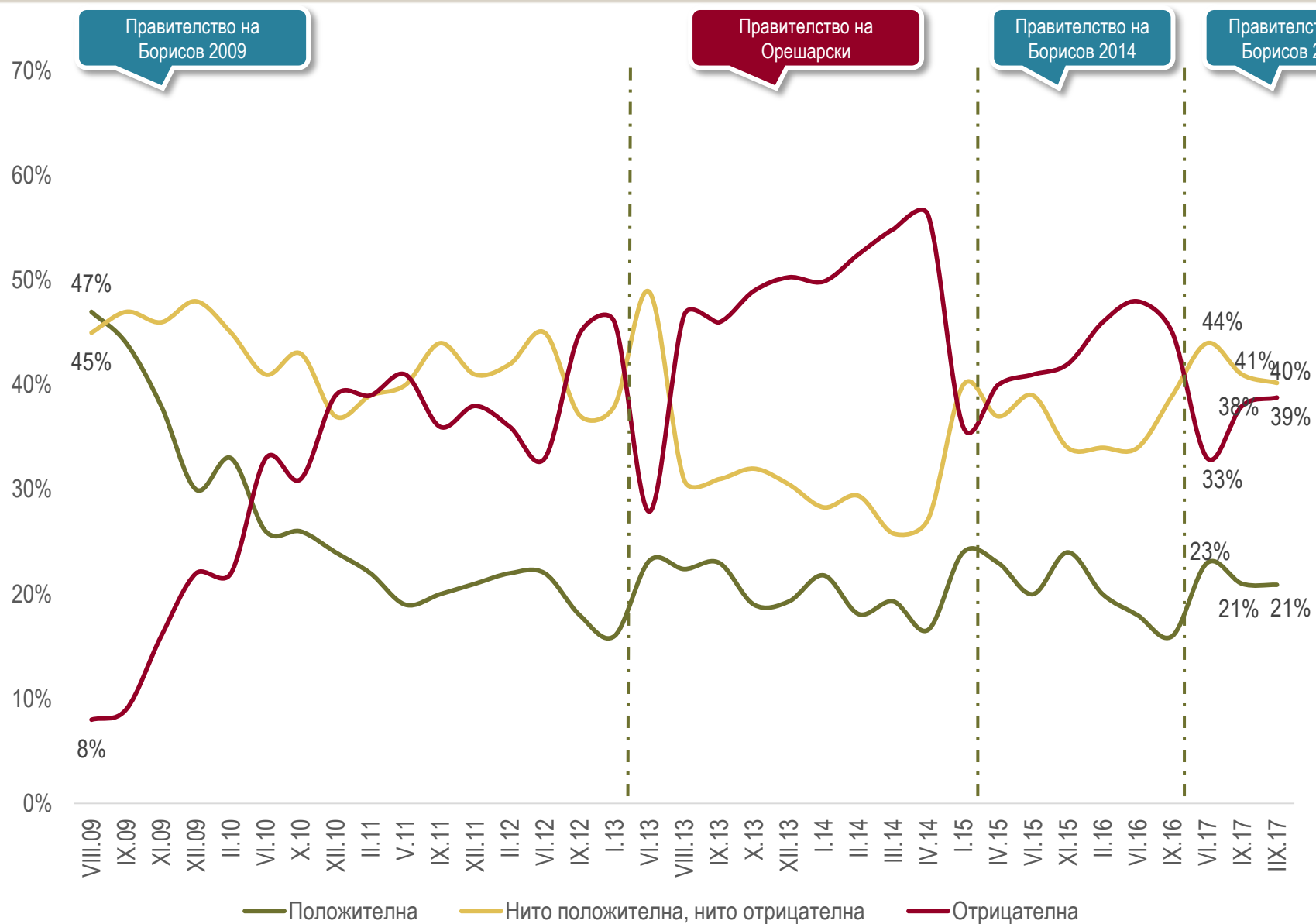
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕЗИДЕНТА РУМЕН РАДЕВ (%)

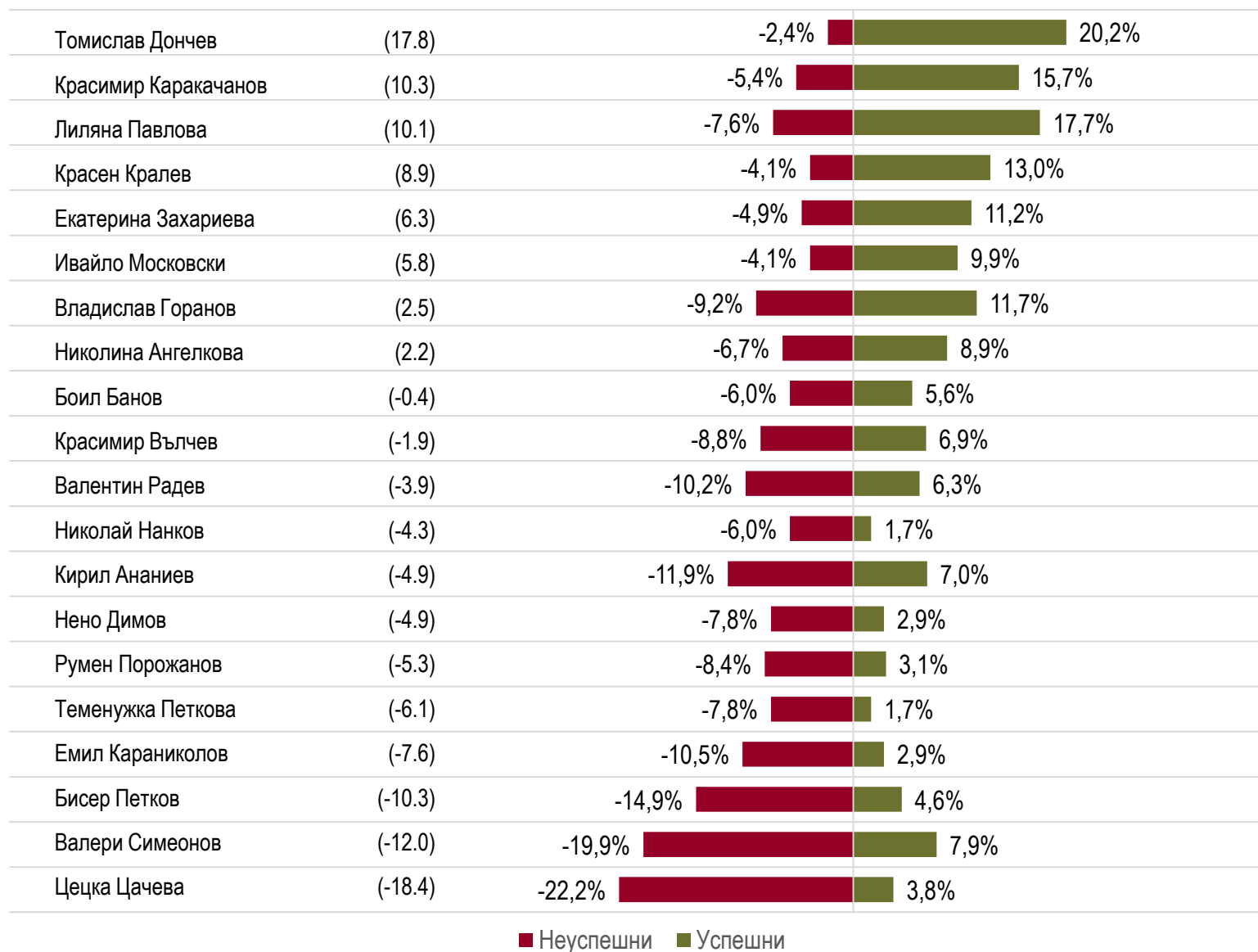
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

ИНДЕКС ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТРИТЕ

* Индексът за дейността на министрите се получава като разлика между дела на хората, които са ги определили като успешни и неуспешни.

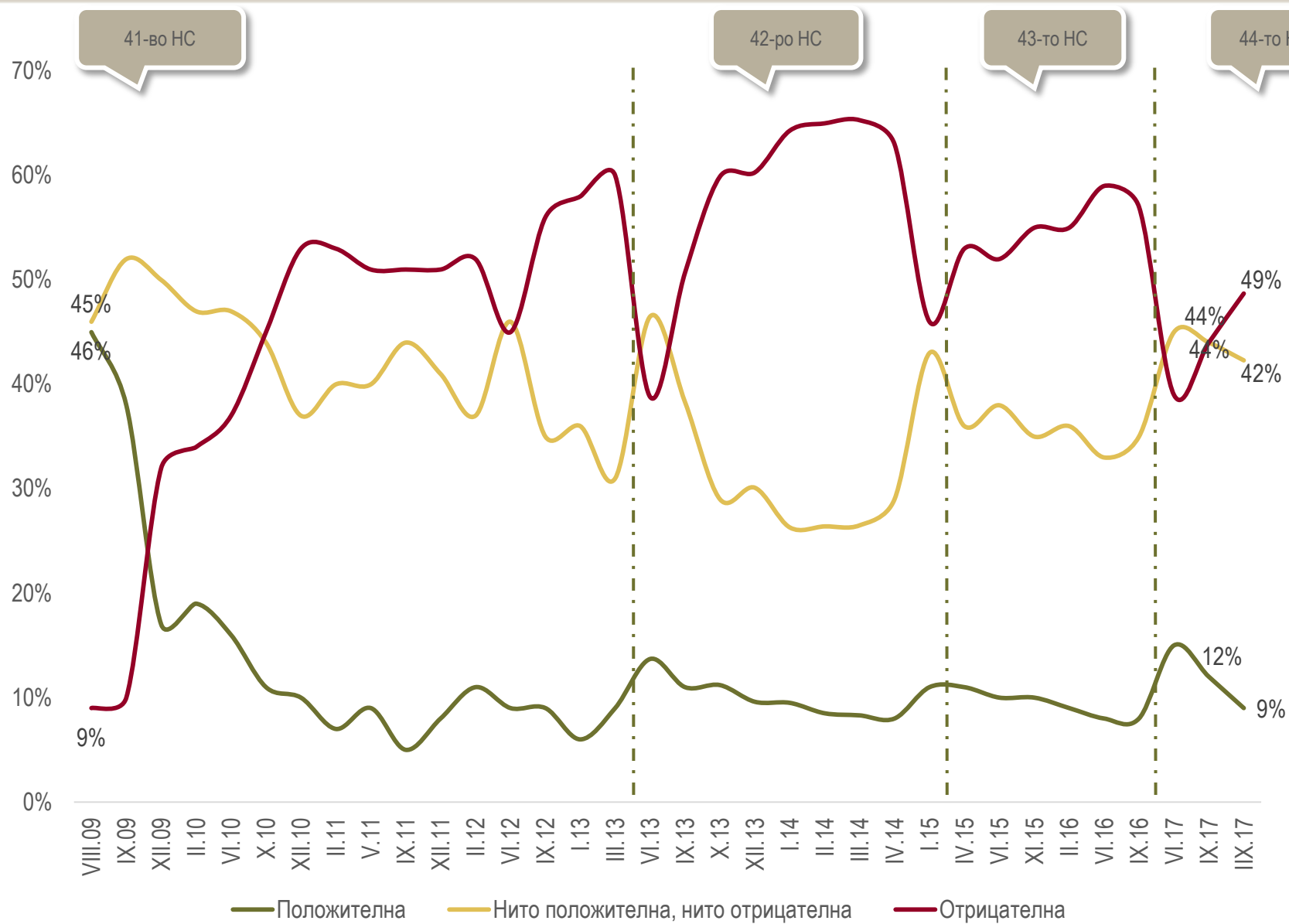
ТОП 5 МИНИСТРИ

СЕПТЕМВРИ 2017 Индекс

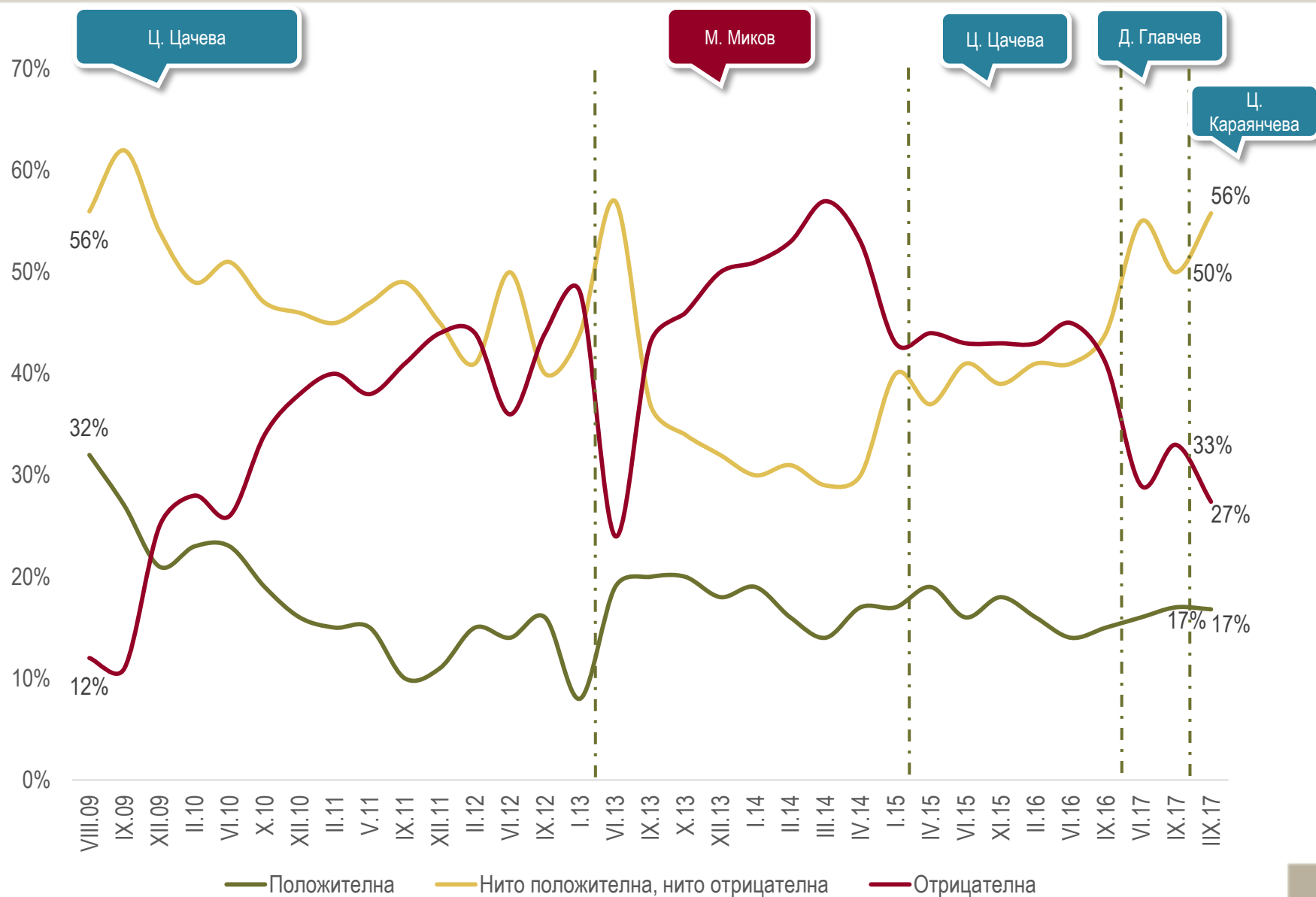
ДЕКЕМВРИ 2017 Индекс

Томислав Дончев	16.4	Томислав Дончев	17.8
Красимир Каракачанов	10.9	Красимир Каракачанов	10.3
Красен Кралев	10.2	Лиляна Павлова	10.1
Лиляна Павлова	5.1	Екатерина Захариева	8.9
Екатерина Захариева	4.5	Красен Кралев	6.3

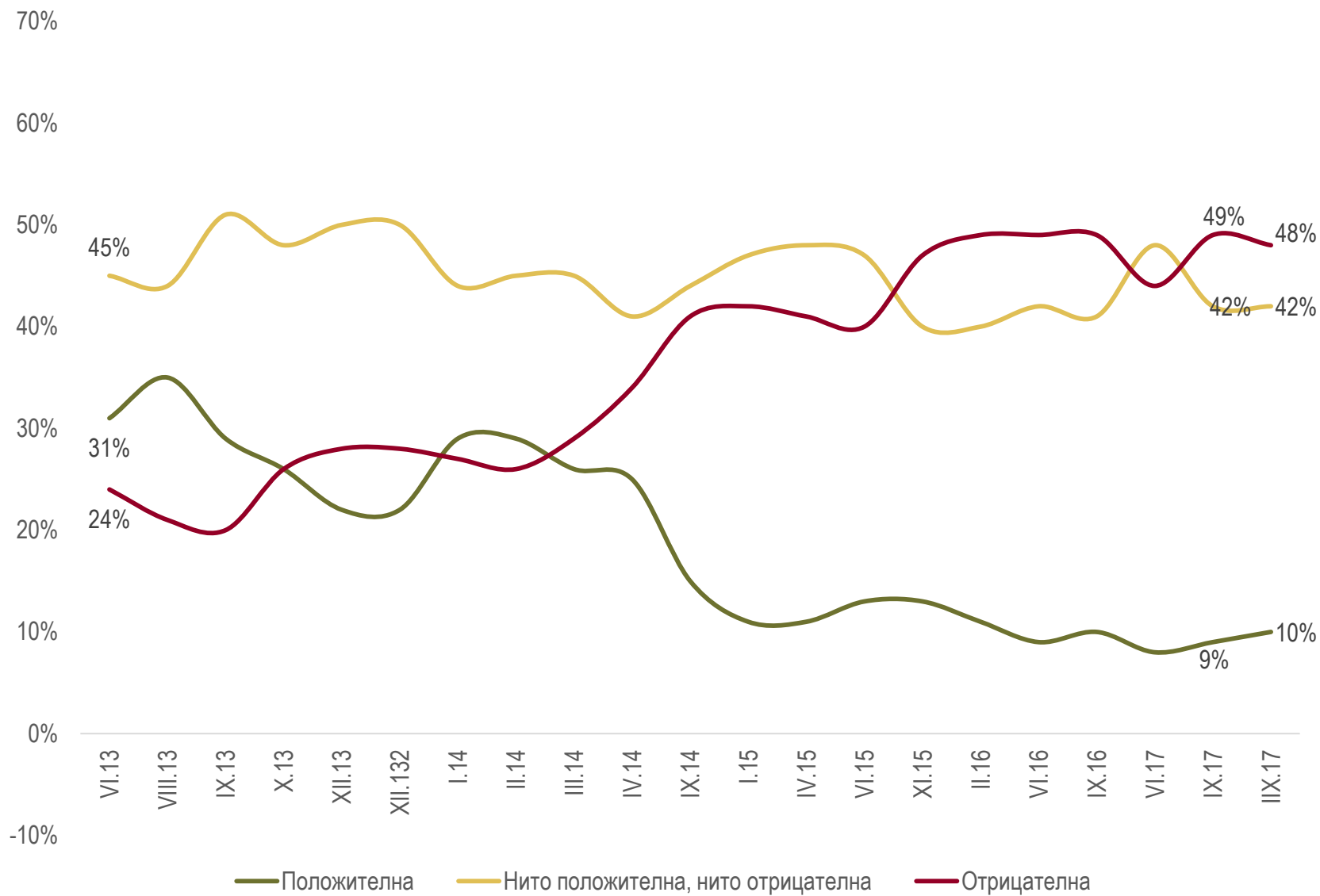
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА

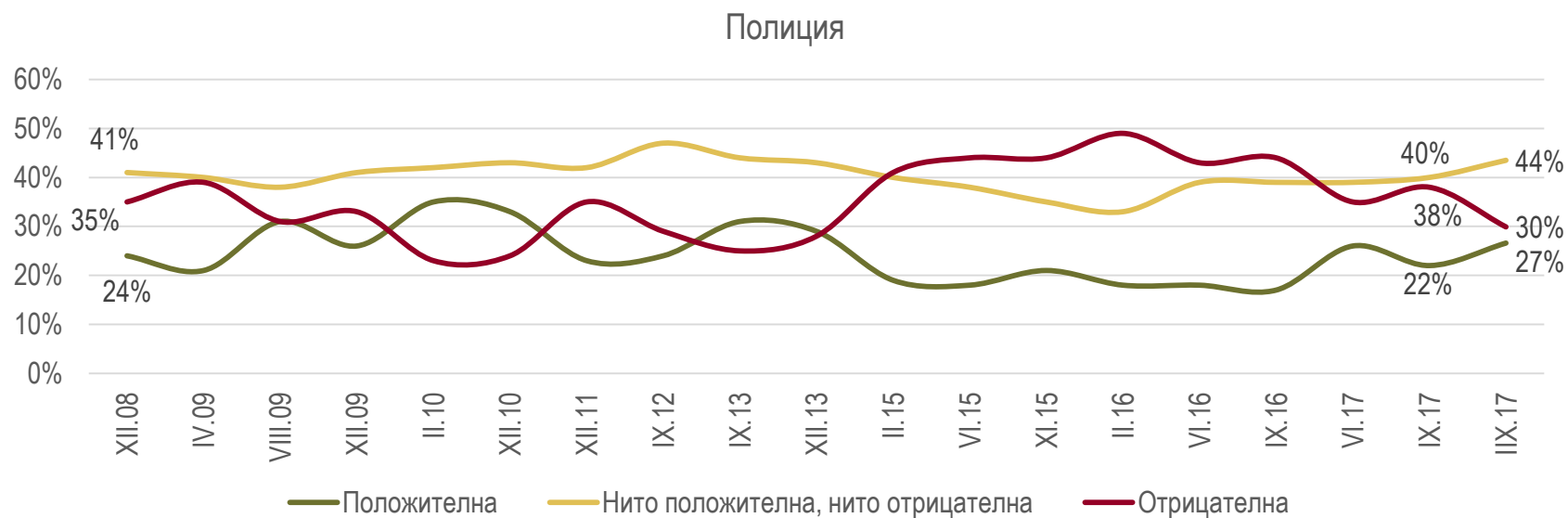
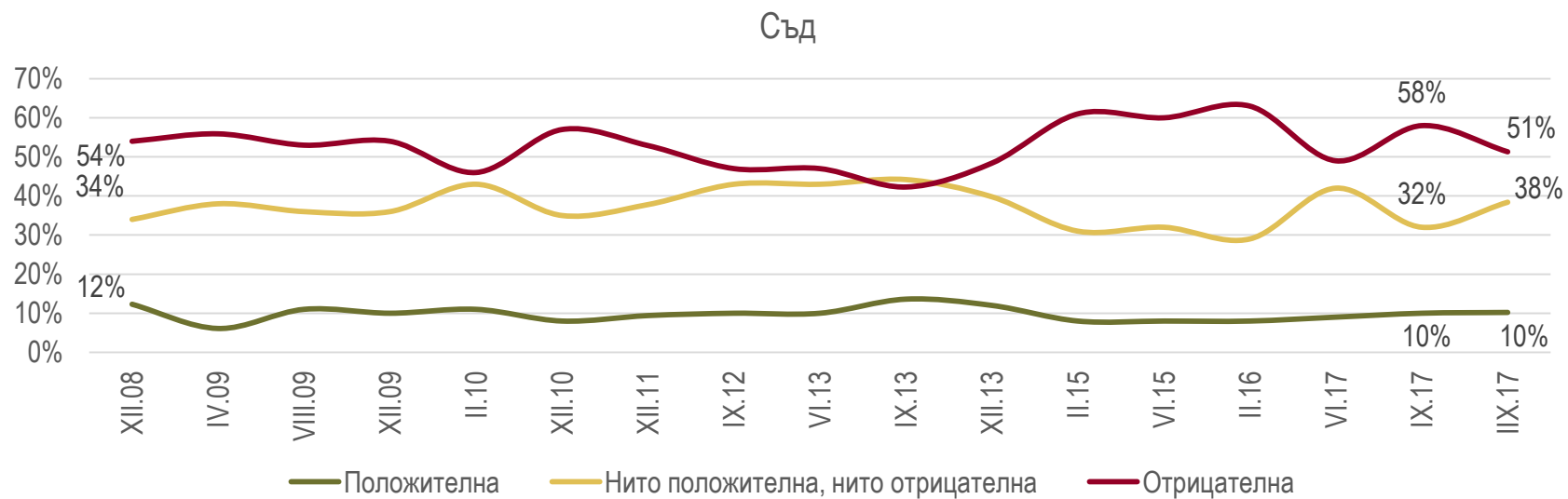
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПАРЛАМЕНТА

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

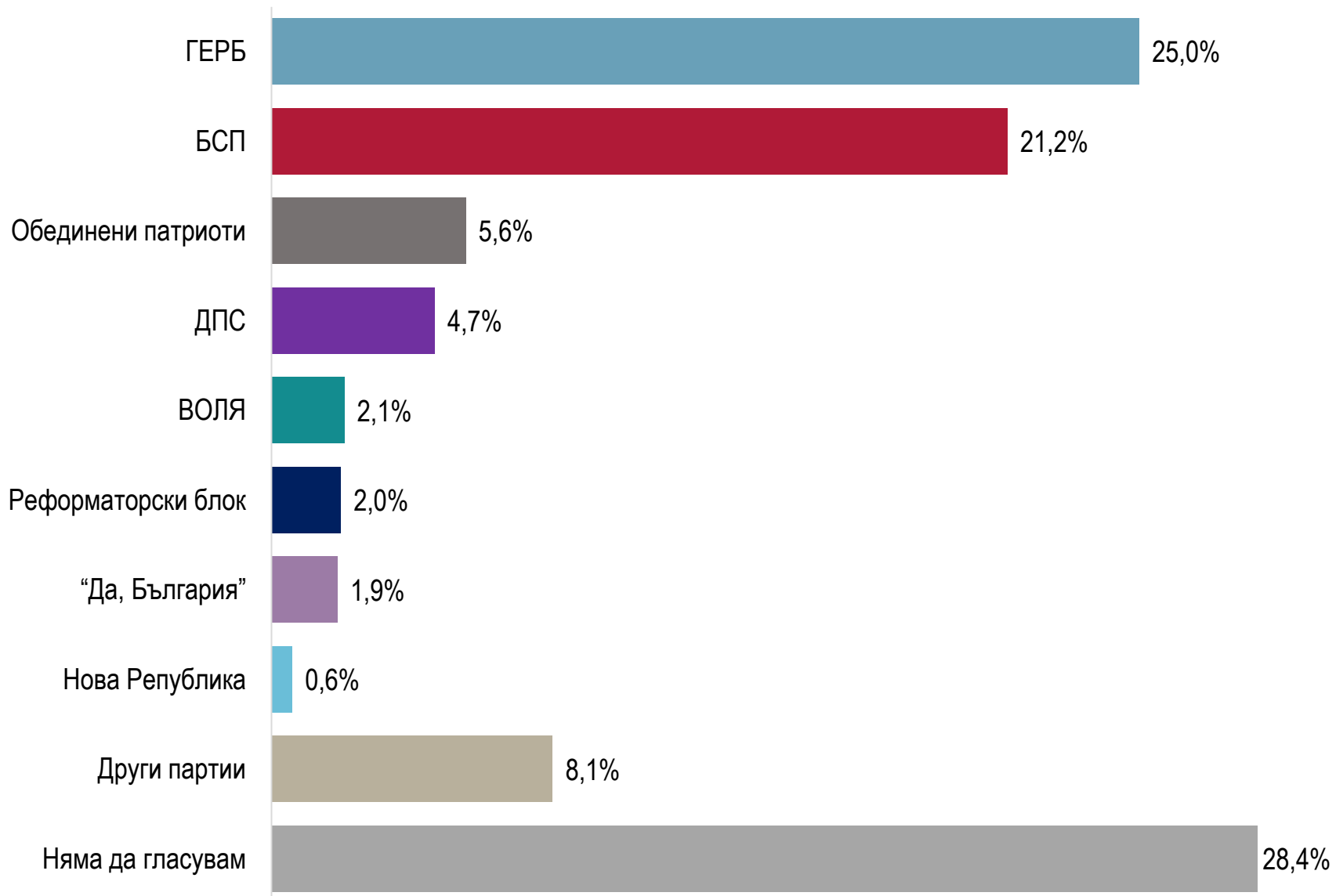
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪД, ПОЛИЦИЯ

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЦИ

Рейтинг на доверие	I.15	IV.15	VI.15	XI.15	II.16	VI.16	IX.16	I.17	II.17	VI.17	IX.17	II.17
Бойко Борисов	32%	33.4%	33.2%	38.3%	33.4%	31.7%	32.6%	32.3%	31.9%	32.2%	32.0%	33.1%
Красимир Каракачанов	13%	16.3%	16.7%	18.9%	17.5%	18.3%	20.0%	30.7%	26.4%	28.4%	29.1%	29.9%
Корнелия Нинова	-	-	-	-	-	18.4%	18.5%	25.2%	25.3%	27.3%	24.4%	27.8%
Веселин Марешки	-	-	-	-	-	-	-	24.3%	22.2%	18.1%	11.3%	11.8%
Валери Симеонов	11%	15.3%	15.9%	12.7%	12.3%	13.2%	13.4%	13.7%	9.8%	13.0%	13.9%	10.3%
Мустафа Карадайъ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.0%	6.9%	7.9%
Волен Сидеров	8%	9.4%	9.5%	4.8%	4.5%	4.2%	4.5%	5.9%	5.3%	6.6%	5.4%	4.7%

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРЕН ВОТ (%)

Contact details:
Alpha Research
54, Iskar Str.
1000 Sofia, Bulgaria

Tel.: +359 2 983 60 56
Fax: +359 2 983 60 67

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg